

ST.

NUMMER 16-17
61. ÅRGANG

FRAM KRISTMENN FRAM

OLAV

INNHOOLD SFORTEGNELSE:

PAX-CHRISTI-BEVEGELSEN - MINDSZENTY FORRÅTT
KATOLIKKENE I ØSTSONEN - PROFESSORENS KAMP
REDD FOR DØDEN - ROMA FERDEN - LITTERATUR
OM Å TJENE GUD - HAMARSTEVNET - UTLANDET

PAX-CHRISTI-BEVEGELSENS BETYDNING FOR FORSTÅELSE MELLOM FOLKENE

Domkapitular *Puchowski* i Berlin som sitter i ledelsen for Pax-Christi-bevegelsen i Tyskland og som er medlem av bevegelsens internasjonale råd, er blitt intervjuet av en tysk journalist om bevegelsens betydning. Vi synes uttalelsene er så verdifulle at de også bør komme St. Olavs lesere til del.

— Hvordan oppsto Pax-Christi-bevegelsen?

— En vakker dag var den der. Til å begynne med ikke hos oss, men i Frankrike. Etter nederlaget i 1940 fremsto det av motstandsbevegelsen i Sør-Frankrike mindre grupper som stadig fikk flere tilhengere. Ennå hadde de ikke klart for seg hva de egentlig ville ut over det å bekjempe nazismen. Men da disse gruppene besto av katolske kristne, utgikk det helt naturlig av konflikten mellom forarget reaksjon og kristen kjærlighet til fienden en tenende parole: *Be og bring ofre for Tyskland!* Alt behøver ikke å ende i hat! Slik begynte bønnekors-toget for Tyskland.

Det lå nær å henvende seg til en biskop med det samme sinnelag, en biskop som i et tysk fengsel selebrerte sin første messe for Tyskland. Biskop *Theas* av Lourdes erklærte at han ville virke med i dette bønnekorstog. Ut av dette forbund mellom biskop

og legfolk vokste dette revolusjonære bønnekorstog fram, ikke bare for Tyskland, men for alle nasjoner for at det måtte sluttes en varig fred. Etter krigen er vi i Tyskland kommet med. Tanken slo igjennom i traktene omkring Aachen. 25 000 mann bar botgjørerkorset i en valfart som også biskopen av Lourdes tok del i. I Kevelaer utdelte biskop *Theas* den Hellige Kommunion til de tyske barn som kommuniserte for første gang. Senere har hundretusen sluttet seg til dette korstog som nå kalles Pax-Christi-bevegelsen.

— Og hvilken mening har dette bønnekorstog?

— Da sammenbruddet kom var det utvilsomt fare for at åndelig hovmot kunne reise nye stengsler og de beseirede bare bli møtt med hat. *Den som ber kjenner intet hat* og Kristus lærer at vi skal be for våre fiender. På denne måte ble det helt av seg selv bygd bro fra land til land. Mange har mistillit til politikken, men Kristi Kirke er den samme for alle folk. Å sette dens overnasjonalitet inn i fredens tjeneste er utvilsomt en vei som kan skape forståelse mellom folkene.

— Hvor ligger bevegelsens tyngdepunkt?

— Utvilsomt i det åndelig-overnaturlige. Det

(Forts. s. 95, spalte 2.)

VÅRE KIRKER på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersvegen 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Preste grd. og Biskopen 42 52 87).

Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høgmesse m. preken.
Kl. 19: Aftengudstjeneste.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Fransiskanerne, tlf. 68 08 68.

Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.
Kl. 17: Aftengudstjeneste.

St. Dominikus kirke, Neubergrgt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.

Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.
Kl. 18: Kompletorium.

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17, Stabekk.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.

Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 17.45: Aftengudstjeneste.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 37 45 90.

Kl. 9.30: Høgmesse. Kl. 17: Aft.gudstj.

Vår Frue Villas kapell, Montebello, Smestad.

Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høgm. Kl. 16.30: Aft.gudstj.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Ottemesse. Kl. 10.30: Høgm.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 19: Aftengudstjeneste.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torvgt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 18: Aftengudstjeneste.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.
Kl. 18: Aftengudstjeneste.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 644.
Kl. 1/8 8: Fromesse. Kl. 1/4 11: Høgmesse.
Kl. 19: Aftengudstjeneste.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25 534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Aftengudstjeneste.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Preteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høgmesse. Aftengudstj.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.
Soknepresten, tlf. 2238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

TIL LEIE

I Porsgrunn er ledig 2 stk. gode fabrikklokaler à 170 m² i nyoppført bygning. Kan utleies samlet eller hver for seg. Konferanse for eventuelt arrangement.

G. Nergaard,
Jonsokgt. 16, Porsgrunn.

N.K.K.F.s

Udannelsesfond for katolsk ungdom.

Søknader som må være anbefalt av vedkommendes sogneprest, tilstilles formannen, frk. Ragnhild Foss, Cam. Coll. vei 9 V, Oslo, innen 1. juni.

Mariakongregasjonen, Oslo,

deltar i andakten 4. mai kl. 19. Foredrag i lokalet av magister Daniel Haakonsen.

Retrett på Vor Frue Villa søndag 8. mai.

Messe kl. 9. Leder: Pater Lutz.

JOHAN HELDAL A/S

Bergen.

Trykksaker — Protokoller Kontorrekvisita

WITTUSEN & JENSEN A/S

Tlf. 42 18 80 (centralbord) - Oslo

Alt for sykepleien

ST. OLAV

KATOLSK UKEBLAD

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.
Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon: Akersv. 5 I.
Telefon 42 37 43.

St. Olavs eksp. og forlag: 9.30—16.
Unntatt mandag. Lørdag: 9.30—13.
Utbetalinger kun tirsdag kl. 13—14.
Abonnementpris: Kr. 2.50 pr. kvartal,
for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen fredag aften.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 1. MAI: 2. sønd. etter Páske. Apostof. Filip og Jakob. Ep. Visd. 5, 1—5. Ev. Joh. 14, 1—13. Mandag: Atanasius, bisk., bekj., kirkelærer. Tirsdag: Korsets gjenfinning. Onsdag: Høytidelig feiring av Kirkens vernehelgen, St. Joseph. Torsdag: Pius V, pave, bekj. Fredag: Johannes ved den Latinske Port, apost., evang. Lørdag: Stanislaus, bisk., mart.

SØNDAG 8. MAI: 3. sønd. etter Páske. Ep. 1. Pet. 2, 11—19. Ev. Joh. 16, 16—22.

Mandag: Gregor av Nasians, bisk., bekj., kirkelærer. Tirsdag: Antonius, bisk., bekj. Onsdag: Oktav for Josepfsfesten. Torsdag: Nereus, Akilleus, Domitilla og Pankratius. Fredag: Robert Bellarmin. Lørdag: Maria Lørdagsmesse.

SØNDAG 15. MAI: 4. s. etter Páske.

MINDSZENTY FORRÅTT AV MENNESKE-RETTIGHETENES KORSFARERE!

Dagbladet, 21. april:

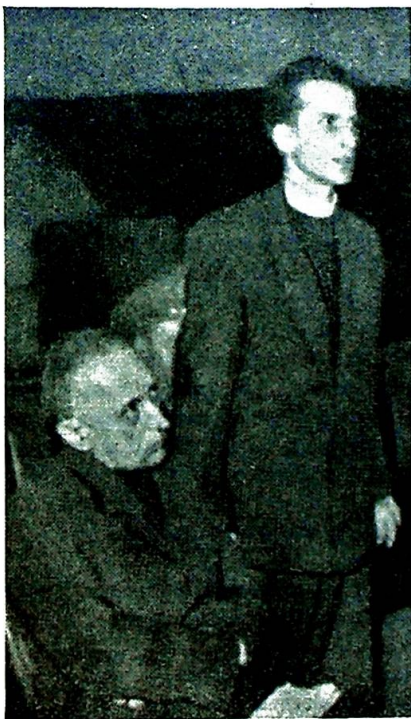
VÅR LINJE SEIRER i Mindszenty-saken

NEW YORK i dag.
(NTB's utsendte medarbeider.)

En alminnelig fordømmelse av det kommunistiske regime i Ungarn og Bulgaria var hovedtendensen i Mindszenty-debatten i hovedforsamlingens spesialkomité i går. Men samtidig kom det til uttrykk en påfallende sterk tendens til å unngå intervensjon fra FN's side, før Storbritannia og De forente stater har forsøkt å komme fram til en ordning i samsvar med bestemmelsene i fredstraktatene med de to land. Dette er også den nordiske linjen som den danske utenriksminister Gustav Rasmussen på hele Nordens vegne var den første til å gå inn for under generaldebatten i forrige uke.

Det nordiske standpunktet vil bli ytterligere utdypet når justisminister Gundersen tar ordet under ordskiftet i dag.

Vårt kommentar:

Kardinalen (til venstre) og hans sekretær
i «rettssalen»

DEN «BESEIREDE»

«Dagen»s modige kommentar av 21. april:

SILKEHANSKEN

Det er en stor glede å følge NTB's utmerkede reportasje fra hovedforsamlingen i FN. Hvis en gjør seg den umak å sammenlikne Reuter og NTB ser en hurtig forskjellen.

Men gleden over en god journalistisk service er dessverre ikke alltid ledsaget av en tilsvarende glede over de norske standpunktene. Den gleden har iallfall vært temmelig blandet de siste dagene.

Et NTB-telegram i går refererte det amerikanske innlegget i Mindszenty-saken. Taleren marte til forsiktighet. Alt tyder på, sier korrespondenten, at De forente nasjoner kommer til å ta med silkehansker på Mindszenty-prosessen og prestefølgelsene i Ungarn og Bulgaria.

Det var de skandinaviske land, Norge inklusive, som først la silkehansken fram til bruk i disse sakene. Det virker dypt forstemmende. Og enda mer forstemmende virker den danske utenriksministerens kummerlige forsøk på å gi grunner for unnfallenheten. Spørsmålet om rett og urett henvises til nervekrigen mellom Øst og vest eller til stormaktskontrollen med Ungarns og Bulgarias overholdelse av fredstraktaten. Vi kjenner denne nervekrigen. Vi har heller ikke glemt protestnotene og deres skjebne. Det går selvfølgelig an å uttale mistillit til FN's administrative apparat. Men FN kunne i all fall nedsette en spesialkomité som fikk i oppdrag å samle og systematisere alle faktiske opplysninger til rettledning for verdensopinionen. Det var det minste verdensforsamlingen kunne gjøre, hvis den bare så noenlunde skulle svare til navnet sitt.

Men nå skal verdens forente nasjoner ta med silkehansker på prestefølgelsene i øststatene og spørsmålet om rett og urett skal gravlegges. Og det er de små nordiske land som har lært de store å bruke silkehansken i disse sakene! Det er bittert. Og det er skjebnesvangert. Verdensopinionen kommer til å ta farge av denne bedrageriske silken. Og med desto større trygghet kan makthaverne i Øst ta jernhansken på når de handsamer kirken.

kommer an på å fordype de troendes bønneliv. Det vår tids mennesker trenger er en inderliggjørelse av deres åndelige holdning. Et menneske som vet hva sann nestekjærlighet er, hvis bønner er samtaler med Gud, kan overhode ikke beskjefte seg med å tenke på hvordan naboen i fremtiden skal kunne føres ut i elendighet; hver eneste krig er en vei som fører til nød og elendighet.

— Bønnekorstoget skal således ikke innskrenkes til å omfatte enkelte folk?

— Tanken har allerede slått rot i mange land. Alle politiske motsetninger forstummer, når det

Katolikkenes stilling i Østsonen

Det økonomiske og politiske liv i den tyske Østsonen har utviklet seg etter russernes plan. Men deres program omfatter ikke bare dette området. Det strekker seg over folkets kulturelle liv og særlig da religion og oppdragelse. Ansvarlige politikere og geistlige ledere er fullt klar over dette.

For øyeblikket varierer fremgangsmåten, men stort sett kan man si at okkupasjonsmakten tolerer kirken omtrent som Hitler gjorde de første årene. Kirken har hatt adgang til å protestere en gang iblant mot særlig harde overgrep. Det har endog hendt at en ordre er blitt trukket tilbake når det har vist seg at den har skapt stor uro blant befolkningen. Folket skal trekkes bort fra det kristne liv gradvis og umerkelig. F. eks. forordnet for en tid siden det russiske politi at der måtte spesiell tillatelse til for å holde kirkemøter, protestantiske eller katolske, at prekener måtte forelegges myndighetene og at geistligheten skulle opptre som angivere. De katolske og protestantiske myndigheter protesterte i fellesskap, og ordren ble trukket tilbake.

Når det gjelder skolene har imidlertid russerne vært ubøyelige. Foreldrene har ikke lov til å bestemme hva slags skole barna skal gå på. Geistligheten kan ikke samle barna i andre lokaler enn de som ligger på kirkenes område. Den «Frie tyske ungdom» derimot kan holde møte hvor som helst fordi den er kommunistvennlig. Dr. Legge, biskop av Meissen, fikk riktignok lov å tale til en forsamling av 4000 unge i anledning en pilegrimsfest til ære for Den hellige Jomfru i Lausitz nylig. Men han

---

bes i fellesskap. Lourdes er et symbol på forståelsen mellom folkene, for der påkalles Den Hellige Jomfrus forbønn på alle språk hver dag. Vi blander oss ikke i andre folks indre anliggender. Vi ber for freden.

Det ligger i sakens natur at bare de som føler trang til åndelig fordypelse slutter seg til bevegelsen. Til begrepet korstog knytter vi ganske særlig forestillingen om plikter og offer. Fremfor alt skal bønnen bestå i ikke å fortvile, men håpe på å kunne bringe alle mennesker det samme sinnelag på tross av alle bakslag, å vise tid og arbeid i vårt daglige virke for å øke forståelsen mellom folkene.

— Kan De til slutt fortelle om noen særlig opplevelse?

— Vår valfart til Lourdes i 1948 sto helt og holdent i den overnasjonale Pax-Christi-bevegelses tegn. Det var ikke bare en gestus fra biskopen av Lourdes' side at vi tyskere ble særlig vel mottatt. Det var meget mer gleden over at vi tyskere sammen med katolikker fra hele verden var forenet i gudstjenesten. Kristi fred er noe stort, noe verdensomspennende, et såkorn som lover fremgang for de krefter som arbeider for verdensfred.

har ikke tillatelse til å utgi noen avis eller tidsskrift i sitt bispedømme, og heller ikke har han hatt anledning til å delta i Fuldakonferansene siden krigen. Biskoper som har sitt distrikt i begge soner har ellers gjerne fått tillatelse til å reise over sonegrensen etter at den ellers er blitt lukket.

I de såkalte Länder i Østsonen er kirke og stat skilt. Hittil har prestene hatt lov til å gi religionsundervisning når der er klasserom ledig. Men alle er klar over at stillingen er usikker. Derfor har den katolske og protestantiske kirke dannet et fellesråd for å beskytte sine interesser og samarbeider enda mere intimt enn under nazifølgelsene.

Der har foregått en stor forandring i det åndelige liv i de tyske Länder i Østsonen siden krigens slutt. I Thüringen, Sachsen, Holstein og Mecklenburg så man tidligere på katolikkene med engstelse. Nå er det blitt en selvfølge at protestantene stiller sine kirker til disposisjon for katolikkene, og at en katolsk biskop som besøker sitt distrikt også avlegger visitt hos den protestantiske presten. Hele mentaliteten har forandret seg i denne «Protestantismens faste borg». Overflyttingen av tyske folkegrupper har resultert i et samarbeid som de mere frisinne protestantiske ledere lenge hadde ønsket, og dette har gitt nytt liv til begge kirkene. De minste protestantiske landskirkene har åpnet dørene for de katolske innflytterne så at de kan få anledning til å gå til messe om søndagen. Den katolske Caritas og den Evangeliske Misjon samarbeider intimt til stor skuffelse for sovjetmyndighetene og deres tyske agenter.

Når det gjelder undervisningen har kirken samme vanskelige stilling som under nazistyrer. «Demokratisering» av skolene har vært en stor seier for russerne. Undervisningsplanen er en lignende som i selve Russland. Stoffet er så sammenpresset at bare usedvanlig intelligente barn har mulighet for å greie det. Når det samtidig mangler viktig materiale som skrivebøker, tavler, blyanter etc., og en tar i betraktning at de fleste barna er underernært og dårlig kledd, er sjansene enda mindre til å komme gjennom stoffet.

Et nytt fag i folkeskolen som skal erstatte historie er «rapport over dagens begivenheter», eller «samtidskunnskap». Dagens politiske hendelser skal diskuteres ut fra kommunistisk ideologi. Av emnene kan vi nevne:

- 1) Tyske kvinner (representanter for den kommunistiske kvinneliga) refererer sine inntrykk fra Sovjet-Samveldet.
- 2) Den russiske oktober-revolusjon og dens betydning for Østsonen.
- 3) Marshallplanen i Vestsonen hindrer Tysklands enhet. To-årsplanen i Østsonen garanterer freden og en slik tysk enhet.
- 4) Sovjethæren forlater Korea — amerikanerne tenker ikke på å reise derfra.
- 5) Biografi av Karl Liebknecht, Rosa Luxemburg, Dimitroff.
- 6) Det kulturelle liv i Sovjet-Unionen.

I de nye demokratiske skolene i Østsonen er der 8 års tvungen undervisning. De små landsskolene med bare en klasse er opphevet og barna blir sendt til nærmeste

REDD FOR DØDEN

ET DISKUSJONS-INNLEGG

Av sokneprest H. Kielland Bergwitz

En gammel lege sa en gang til meg: «I årenes løp har jeg operert en uendelighet av mennesker. Men aldri har jeg sett noe til en sjel». Mitt svar ble en spontan, hjertelig latter. Heldigvis, får jeg si, har de fleste andre leger som har fått høre uttalelsen, delt mitt humoristiske syn på en slik naiv form for «vitenskap».

«Guoti saavton» har det travelt med å forklare hva vitenskapen mener, og er tydeligvis ikke oppmerksom på at de ord han bruker selv røper meningsløsheten i det han sier. Vitenskapen *mener* aldeles ikke noen ting. Vitenskap er — i beste fall — det vi *vet*. Ofte gir man navnet vitenskap til det noen tror seg å vite. Det er ikke *sann* vitenskap. Men vitenskapsmenn har også sin *tro*. Mange, og i vår tid har tallet vært sterkt stigende, tror på en åndelig substans, sjelen, identisk med «ego», jeg-et i hvert enkelt menneskelig individ. Denne sjel benytter seg av de organiske, fysiske og biologiske funksjoner i legemet, slik «Gnoti» nevner. Den troende vitenskapsmann ser så visst ikke i disse funksjoner noen utelukkelse av den kristne lære om sjelens åndelighet og fortsatte eksistens etter døden (det fysiske legemes oppløsning). Andre vitenskapsmenn føler seg ikke overbevist om eksistensen av en slik sjel. Men også dette er *tro*. Sannheten er og vil alltid være at eksakt eksperimentalvitenskap og kristen trosbegrunnelse er to helt vesensforskjellige ting. Kristendommen bunner i en erkjennelse av at Gud, den oversanselige, evige og uendelig fullkomne intellekt har verdens ledelse — i det store, men også i det små — i alt, og at denne Gud har åpenbart seg i et menneskes skikkelse «i tidens fylde» her på jorden. Ingen eksakt eksperimentalvitenskap kan bevise, men heller ikke

landsbyer. Det første fremmede språk, russisk, begynner femte skoleåret, det annet, engelsk, i syvende skoleår. Ofte begynner man allikevel med engelsk på grunn av lærermangel, og av samme grunn må begge språkene ofte sløyfes. Etter folkeskolen «velger» de elevene som ikke skal på tekniske skoler et tre års kurs for faglig utdanning. Dette er obligatorisk. Deretter skal de med departementets godkjennelse velge levevei. Helst bør de velge gruvarbeid eller byggeindustrien. Studier eller håndverk blir dårlig likt og som regel er der ikke anledning til å velge fritt.

Privat initiativ er uhørt. Der blir bare arbeidet i kollektive grupper som har nær tilknytning til partilinjen. Alt individuelt liv dør ut etter hvert. Et kulturråd bestemmer hva som skal trykkes. Reglene er helt vilkårlige og det er umulig å beregne hvilke manuskripter som vil bli godkjent eller forkastet. De eneste sikre er slike som har partitendens. Ellers er romaner med materialistisk livsoppfatning populære. De fleste filosofer derimot er farlige og blir forkastet. I tvilstilfelle går avgjørelsen over til den russiske militæradministrasjon som er suveren veileder i politikk, økonomi og i den «nye kultur».

motbevise denne kristne påstand. Den er gjenstand for *tro*. Tro ikke nødvendigvis i betydningen: en antagelse. Kristentroens begrunnelse er så vel fundert at den må kalles: den overveldende sannsynlighets visshet. Men denne sannsynliggjøring av kristentroen er også gjenstand for vitenskap, men filosofi, teologi, to verdifulle, men her hjemme dessverre så altfor miskjente vitenskapsgrener. Når de vanlige vitenskapsmenn innser begrensningen av sitt eget felt og gir filosofien og teologien den honnør de fortjener, vil utvilsomt megen forvirring på det religiøse livsfelt forsvinne.

Dødsangsten kan selvsagt ha mange årsaker rent praktisk. Men dypest inne bunner den i ansvarsbevisstheten som en vesentlig faktor i menneskenaturen. Ansvarsbevissthet kan muligens ytre seg i en så negativ og primitiv form som redselen for «å bli pint sakte over en evig ild i tusener av år». Men det er ikke en sunn kristen dødsangst. Den består i angsten for ved egen skyld å miste samfunnsliv med Gud, det fullkomne og ubegrensede, men også det eneste gode som overhodet gis i en tilværelsesform som ikke lenger er jordisk, relativ og begrenset, men åndelig, absolutt og ubegrenset. Fortapelsen er for den kristne bevissthet ikke «å stekes evig», men å ha mistet alt, bokstavelig talt *alt*. Den kristne ser livet slik: Vi står uopphørlig overfor det å skulle *velge*. I dagliglivet er valget uendelig variert. Men i dypeste grunn er valget alltid mellom godt og ondt, mellom å tjene eller å synde, mellom å følge egenviljen eller Guds vilje. Guds vilje er veien til Gud. Egenviljen er veien bort fra Gud, til den fullstendige isolasjon. Det er altså helvete: den fullstendige isolasjon oppnådd ved selvfordøelsens opprørsånd. Jesus sier om fariseerne: «Sannelig, de har fått sin lønn». Og lønnen var hverken mer eller mindre enn de jordiske fordeler de traktet etter. Gjennom alle tider har fariseerne vært «seg selv nok». Fariseerlønnen blir da også det å være seg selv nok for evig. I sannhet en lite trøsterisk skjebne.

Den kristne frykter døden. Det er en riktig reaksjon, selve livets spenningsmoment. Men derfor har han ingen redsel. Han vet så inderlig godt at han vil ha «kvalifisert seg for å komme i himmelen». Det har heldigvis en annen, Frelseren, besørget for ham. Men inntil den siste stund frykter han sin egen svakhet — at han tross alt skal svikte sin egen gode Frelser. Men i frykten ligger også styrken. «Som din dag skal din styrke være». Jeg formår alt i Ham som styrker meg» (Fil. 4, 13).

Blant fremstående personligheter som er gått over til katolisismen i den senere tid har vi bemerket i England: Mr. Charles Campbell Emmott, tidligere parlamentsmedlem, kjent advokat og spesialist i utenrikspolitikk. Han har funnet fram til dette standpunkt ved stadig lesning av et katolsk tidsskrift. Likeså Sir Henry Slessor, visepresident for de anglikanske kirker, hvis konversjon ble ansett for å være den mest betydningsfulle siden kardinal Newmans.

Menn følger menn og ikke ideologier

En beretning om professor Gedda's kamp mot kommunismen i Italia

Den engelske katolske avis «Universe» bringer i et av sine siste nummer ved en av sine medarbeidere i Rom følgende oppsiktsvekkende beretning om hvordan den kommunistiske offensiv i Italia ble stanset og kommunistene drevet over på defensiven.

Hitlers femte kolonne var aldri så mektig som den som siden krigens slutt har operert i Italia. Ikke en eneste av dem som sympatiserte med nazistene i 1939 hadde våget å stå opp og offentlig erklære at han ville slutte seg til og kjempe sammen med en angripende fiende.

Noe måtte gjøres og det ble gjort. Den katolske aksjon i Italia grep initiativet og den ble ledet av en doktor. I denne uke har doktoren startet sitt tredje felttog mot kommunismen.

Doktoren er *Luigi Gedda*, professor i medisinsk patologi og eksperimentell psykologi ved universitetet i Rom. Men han ser ikke ut som en professor. Undersetsig og kraftig bygget stråler han av sunnhet og energi — særlig energi.

Som president for den mannlige seksjon av *Den katolske* aksjon har han kontortid fra klokken 6—10 om formiddagen. Man vil aldri finne ham på en restaurant eller i en bar. Hvert minutt teller.

Hans første aksjon besto i å virkeliggjøre *P*-planen. *P* for politikk. Det tok to måneder. Arbeidet tok til i februar ved nyheten om at en «sikker» krets ved et suppleringsvalg i Pescara hadde stemt rødt.

Professor Gedda organiserte 14 000 borger-komitéer over hele Italia. Ved valgene den 18. april i fjor ble kommunistene grundig slått.

Resultatet tvang de kommunistiske kamerater til å velge enten kamp eller Fabians takikk. (Fabian Cuncator var en romersk feltherre som under Roms kamper mot Hannibal aldri leverte slag, men forsto å oppholde fienden ved behendige manøvrer.) Med herredømmet over fagforeningene valgte de takikken.

Italia rystet under en sann syndflod av streiker. Kjedestreiker, «sitt ned»-streiker, «prøve-streiker», «gå langsomt»-taktikken.

Streikene ble smittsomme.

I 1948 gikk 65 000 000 arbeidstimer tapt i Italia på denne måten.

I fjor brøt de kristelig-demokratiske elementer ut av Di Vittorio's kommunistiske fagorganisasjon for å danne sin egen. Etter harde kamper og mange vanskeligheter klarte de å hevde seg og samlet 600 000 medlemmer. Den kommunistiske fagforening tallet 4 500 000 medlemmer. Det var tappert gjort av de kristelig-demokratiske arbeiderne. Men de kom ikke lenger.

Da satte professor Gedda opp sin *S*-plan. *S* for syndikater. Den nye frie fagforening trengte med-

lemmer, penger, idéer og menn som kunne sette dem ut i livet. Professor Gedda lovet å skaffe dem alt dette.

Straks ble det protestert. Man beskyldte Den katolske aksjon for å ha politiske ambisjoner. For å forstå dette må man huske på at Vatikanet ikke har noe å gjøre med De kristne demokrater som ikke er et parti i den forstand vi oppfatter et parti, men en sammenslutning av flere politiske retninger. Det ble lovet at Kirken ikke skulle blande seg inn i aksjonen. Og borger-komitéen tråtte igjen i funksjon.

«Valgseieren var intet mål i seg selv; det var bare begynnelsen,» het det i noen av de instruksjoner som ble sendt til komité-medlemmene.

«Dette er noe annet enn å samle inn penger til barnehjem; dette betyr noe,» var svaret fra komitéene.

Dette skjedde i november 1948. Aksjonen var avsluttet den 13. mars 1949.

Hvert eneste distrikt fikk anvist en leder med fra 10—20 assistenter. Hver eneste gate, hvert eneste hus og hvert eneste rom hvor det bodde folk ble gjennomtrålet. Hver eneste arbeider ble kontrollert og registrert. Først da dette var gjort, kunne man gå i gang med å omvende dem.

Det ble argumentert og diskutert i sporvogner og på togene, i klubber og kaféer.

Alle de kjente kommunistiske knepene ble brukt. Det mest effektive var «smørbrød-teknikken». En arbeider man mente det var möyen verd å overbevise, ble innringet av to diskuterende arbeidere fra De frie fagforeningene. Han kunne da ikke la være å lytte.

En ny ukeavis «Arbeidernes Interesser», dukket opp. Alle fikk den, også de som ikke kjøpte den og selv de mest rabiante motstanderne av De frie fagforeningene. Over alt ble det slått opp plakater, karrikaturer og opprop. Løpesedler og brosjyrer vrimlet det av.

Det viktigste var kanskje at arbeidsgiverne ble grepet av den samme ånd som arbeiderne. «Menn følger menn og ikke ideologier,» ble slagordet. Hvor arbeidsgiverne bedret arbeidernes vilkår, meldte tusenvis av arbeidere seg inn i De frie fagforeninger.

Kampen er over nå. Med det resultat at De frie fagforeninger i dag teller *over 2 millioner* medlemmer mot den kommunistiske fagforenings 3 millioner. Dette resultat ble nådd i løpet av 4 måneder! Hadde alle arbeidere hatt råd til å betale innmeldelsespengegene ville tallet ha vært opp i 6 millioner!

Kommunistenes makt er brutt. Når Di Vittorio i dag vil kaste arbeiderne ut i politiske streiker, vet han at det blir fiasko. Det har Den katolske aksjon sørget for.

Men kommunistene gir seg ikke. Hvor de kan, søker de å anrette skade. Nå har de lagt sin elsk på de arbeidsløse. Men også denne gang vil de møte

TIL ROM I 1950

Under denne overskrift redegjøres i det danske Katolsk Ugeblad for 17. april for de planer som foreligger m.h.t. til den nordiske pilgrimsferd til Rom neste år. På samme måte som Hs. Høyærv. biskopen her hos oss har overdratt det praktiske arrangement til en komité nedsatt av St. Olavs Forbund, har biskop Suhr i Danmark overlatt forberedelsesarbeidet til Katolsk Klub i København. Redegjøringen som er sendt ut fra den danske komité ved formannen, landsrettssakfører G. Garth-Grüner, gir et foreløbig inntrykk av hva en kan vente seg av pilgrimsferden, og St. Olav vil derfor i tilslutning til sin melding i forrige nr. gjengi de avsnitt av redegjøringen i Katolsk Ugeblad som har interesse også for norske katolikker som overveier å ta del i reisen. Det kan nevnes at hr. Garth-Grüner nylig var i Oslo og tok kontakt med den herværende komité. Siden nedenstående ble skrevet, har komitéens geistlige leder dessuten drøftet planene videre i København i fellesskap med representanter for Katolsk Klub. Der var full enighet om fellesplanen og at hr. Garth-Grüner skulle reise til Rom med det første og sikre kontaktene der i samråd med Centralkomitéen.

Vi hitsetter fra K. U.:

«Et nyt jubelår stunder til — og pilgrimme fra hele verden forbereder sig til at reise til Rom. Millioner af kristne af alle folkeslag og racer vil til næste år samles omkring den Hellige Fader i kristenhedens hovedstad. Det vil netop i vor ulykkelige og splittede tid blive en storslået manifestation af det kristne kærlighedens broderskab, der ene evner at bygge bro over alle skranke og grænser.

Også her fra de nordiske lande håber og venter vi at kunne sende trosfæller på pilgrimsfærd til Rom i det hellige år, og som det skete for 25 år siden, har Katolsk Klub i forbindelse med et reisebureau fået det praktiske arrangement overdraget. Mange mindes endnu den enestående begivenhed, som pilgrimsfærden i 1925 var både for den enkelte, og som den storslåede fællestilkendegivelse den var for Nordens katolske menigheder.

Således som forholdene for øjeblikket former sig her i vore nordiske lande og for det internationale reisesamkvem overhovedet, er der store praktiske vanskeligheder at overvinde. Men vi stoler på, at der vil blive fundet vej til deres overvindelse, og vi er derfor, med Hs. Excellence biskoppens samtykke og i forståelse med biskopperne i de øvrige lande, begyndt på de forberedelser, der allerede må træffes nu.

Foreløbig skal vi, der har fået den opgave at varetage de praktiske, reisetekniske forberedelser og til sin tid

---

Den katolske aksjon. Professor Gedda har sin tredje plan ferdig — D-planen. D for Disoccupati, dvs. de arbeidsløse.

Borgerkomitéene har tatt også dette problem opp til løsning. Den katolske aksjon arbeider, mens andre sitter med hendene i skjøtet.

gjennomføre selve reiserne, på baggrund af de allerede foretagne undersøgelser og førte forhandlinger, give en lille orienterende meddelelse om, hvorledes planerne på nuværende tidspunkt er lagt til rette. Da meget kan ændre sig i gunstig retning, — må alle planer, priser o. l., tages med fornødent forbehold. Ligeledes må det bemærkes, at man endnu ikke ved, hvorledes sagen stiller sig med hensyn til den rent valutamæssige løsning af problemene for de nordiske pilgrimsrejser. Herom vil meddelelse blive givet, såsnart noget afgørende foreligger.

Efter den nuværende plan er det hensigten at afsende den egentlige store, samlende pilgrimsfærd til Rom i midten af maj måned næste år. Der regnes foreløbig med overnatting i Innsbruck. Derfra fortsættes til Florens, i hvis domkirke pilgrimmene overværer den første højmesse på italiensk område og atter overnatter. Derfra går rejsen videre til pilgrimsrejsens endelige mål — Rom. Enkeltheder vedrørende religiøse begivenheder under opholdet i Rom vil senere blive offentliggjort. Hele rejsen vil vare ca. 18 dager.

Det er umuligt nu at opgive en endelig pris, men rejsen vil blive gennemført på billigste vis, og indkvartering vil ske på klostre, pilgrimshoteller o. l. — dog naturligvis på en sådan måde, at der ved såvel indkvartering som forplejning vil blive taget hensyn til nordisk rejsesstandard. —

Hvis man lægger de nugældende transport- og opholdspriser til grund vil det være rigtigt at regne med en sum på ca. 950 kroner som den sandsynlige pris for den 17—18 dages rejse. Vore reisetekniske medarbejdere, der om kort tid sender en repræsentant til Italien for at fastlægge rute, indkvarteringssteder etc. regner med i maj i år — altså et år før afrejsen — at kunne opgive den endelige pris og alle enkeltheder vedrørende rejserute, ophold etc.

Adgang til deltagelse som kun er for katolikker og disses ægtefæller, vil rette sig efter tilmeldelsesdatoerne, såfremt det skulle vise seg nødvendigt at foretage en begrænsning. En sådan tilmeldelse nu er naturligvis ikke endelig forpligtende, såfremt hindringer for den enkelte senere skulle indtræffe eller pris eller plan for rejsen væsentlig ændres.

Af hensyn til dem, der ikke kan reise i maj eller ikke kan afse 18 dage til rejsen, vil der blive etableret to andre pilgrimsrejser af mindre art, nemlig en i skoleferien og en i oktober. De vil begge blive på 14 dager, og prisen vil blive sat derefter.»

*

Den herværende komité ønsker å understreke de forbehold man her må ta i likhet med danskene. Imidlertid henstilles det til alle interesserte å melde seg på liste som foreløbig vil bli ført av St. Olavs Forbunds lokalledd i Vikariatets menigheter. Orientering om påmelding etc. vil også bli kunngjort på annen måte så snart nærmere foreligger. Hva deltakerprisen angår henvises foreløbig til den danske beregning, med tillegg av reiseprisen tur-retur Oslo—København.

Komitéen for Romaferden.

LITTERATUR

Franz Josef Kollerics: Herz in der Wüste, historisk roman, 1948. Verlag Herder, Wien. 554 sider, innb., pris Schilling 45.60, sfr. 15.0.

Det ligger alltid et visst faremoment i det å skulle skrive en biografi i en eller annen dikterisk form. Det rent dikteriske kan lett få overtaket, det kan skyve det nøkterne, det mer vitenskapelige, til side, og før en vet ordet av det kan man komme til å gi den historiske person en karakteristikk som ligger mer eller mindre på kanten av virkeligheten. En dikters karakteristikk av en historisk person kan også få følger. Den svenske historiker Grimberg utpeker f. eks. Schillers «Don Carlos» som den hovedansvarlige for den alminnelige, men neppe korrekte oppfatning av Filip II av Spania.

Nå er det så sin sak å skrive en fengslende biografi over den hl. Bruno (død 1101), karteuserordenens stifter. Man skulle anse det som sannsynlig at utenom hovedtrekkene av hans liv, fins det ikke noe større materiale om en mann som levde så langt tilbake i tiden. Under slike forhold må en vel ha lov til å akseptere en biografi i romanform (en form som når et langt bredere publikum enn ellers), hvis bare kildematerialet er behandlet oppriktig og forfatteren er i stand til å leve seg inn i den tid og ånd som kreves for, tross det dikteriske, å gi et sant bilde.

Den østerrikske debutant Franz Josef Kollerics har med sin «Herz in der Wüste» laget et fremragende verk om helgenen og ordensstifteren. Med stor kunstnerisk evne skildrer han Brunos liv fra skoledagene i Köln, den fordrevne pave Gregor VI's inntog der og møtet med munken Hildebrand i pavens følge, den senere både beryktede og aktede Gregor VII.

Vi følger Bruno til Reims. Fint og sikkert skildrer forfatteren hvorledes lengselen mot «Wüste», ødemark, ensomhet, utvikler seg i Bruno, hvorledes denne lengsel først våkner i ham ved den hl. Kuniberts grav i Köln og hvorledes denne lengselen vokser fram etter hvert, hvorledes den får nytt innhold etter møtet med kirkelæreren og eremitten Peter Damianus og det enda viktigere møtet med den hl. Irmgard under et senere besøk i Köln. Hun lærte ham at *livet er Gud*. Vi skal ikke snakke for meget om døden eller å avdø fra oss selv. Man skal søke ensomheten for å lytte, for så å vende tilbake. For Gud er like meget overallt. Vi skal bare søke ensomheten for å bli mer levende, for å elske livet.

Forfatteren fører oss videre og lar oss oppleve det øyeblikk da Bruno kan virkeliggjøre sin lengsel mot ensomheten. Stor er den dagen da han med noen få andre kan ikle seg det mest forhatte av alle klesplagg, de spedalskes drakt, klærne som uten videre ville skjenke dem ensomhet. Men han er lydig den dagen da verden atter kaller på ham. Hans gamle venn, nå pave Urban II, har bruk for ham i Rom.

Men det er ikke bare Bruno dikteren viser oss. Det er hele samtiden, paver og motpaver, keiser og konge, intriger, hele tidens kaos. Og bildet han viser oss er et sant bilde. Kollerics har en egen evne til å leve seg inn i middelalderen og gjøre den levende. Det er ingen kjølig helgenskikkelse med glorie han tegner for oss, ingen overmenneskelig pave i uoverstigelig avstand fra menneske-

nes verden, det er *levende* mennesker han viser oss. Kollerics har laget et skjønt epos over Bruno og hans tid. Det veldige historiske stoff har han maktet å få inn i en knapp og fin dikterisk komposisjon.

Det store i verket ligger ikke bare i stoffets gode behandling og fine form. Selv for en som ikke har tysk som morsmål, er det ikke vanskelig å oppdage at Kollerics er en språkkunstner av rang. Gammeldagse eiendommeligheter har han forenet med moderne stil utgått fra ekspressionisme og symbolisme. En utlending kunne begejstret utbryte: Slik skulle tysk språk alltid være, kort, knapt og enkelt i sin setningsbygning, og likevel musikk og poesi i hver linje.

Kåre Langvik Johannessen.

Sigrid Undsets nutidsromaner

Sigrid Undsets romaner og fortellinger har alltid hørt til de mest leste bøker her hjemme. Helt fra forfatterinnen i 1907 sendte ut sin debuttroman. «Fru Marta Oulie», har hun hatt et stort og trofast publikum. To ganger har romaner og fortellinger fra nutiden vært gitt ut, første gang i 1921, annen gang i 1925 — begge utgaver i 5 bind. Nå kommer Aschehougs forlag med 3. utgave hvor også de nutidsromaner som er fremkommet etter 1925 er tatt med.

Utgaven blir på 10 bind og bøkene fordeler seg slik:

Bind I. Fru Marta Oulie — Den lykkelige alder. — II. Jenny. — III. Våren. — IV. Splinten av trollspeilet — Vårskyer. — V. De kloke jomfruer — Fattige skjebner. — VI. Gymnadenia. — VII. Den brennende busk. — VIII. Ida Elisabeth. — IX. Den trofaste hustru. — X. Madame Dorthea.

Umiddelbart etter at Nutidsromanene er komplett fortsettes med en ny utgave av *Sigrid Undsets* Middelalderromaner i 10 bind og i samme utstyr som Nutidsromanene.

Johannes Jørgensen: *Mit livs legende I—II*. Samlet omarbejdet udgave. Kr. 24.00 hft., kr. 48.00 innb. Gyldendal.

Johannes Jørgensen «Mit livs legende» utkom opprinnelig som syv bøker: «Den røde stjerne» — «Tårnet» — «Vælskland» — «Det usyrede brød» — «Ved den skønne tempeldør» — «Guds kværn» — «Over de valske mile». Da verket allerede for snart mange år siden skulle utsendes på engelsk, foretok forfatteren en omarbeidelse og stramning av innholdet, og det er denne tekst som han åpenbart betrakter som den blivende, som er lagt til grunn for den nye «samlede og omarbejdede utgave» i to bind.

At «Mitt livs legende» er et hovedverk, ikke blott i Johannes Jørgensens egen produksjon, men i nyere dansk litteratur overhodet, behøver bare å nevnes. Det er først og fremst en åpenhjertig selvbiografi — i så henseende er verket blitt sammenlignet med Rousseaus berømte bekjennelser — skrevet av en mann som har stått midt i vår egen tids litterære liv og kjent nesten alle dets navn. «Mitt livs legende» må derfor uunngåelig bli et litteraturhistorisk kildeskrift av rang. Men verket er i sin rike mangfoldighet meget mer. Det er blitt betegnet som et overflødigshorn av poesi, et religionspsykologisk dokument, en funngrube av deilige prosadikt om Svendborgs hvite marker, Frederiksbergs månelys villaveier, Assisis ringende klokker. Som i versene, slik også her eier

Johannes Jørgensens stil en magisk evne til gjennom riktige iakttagelser og presist ordvalg å føre leseren dit hvor resten er taushet. Nettopp fordi han aldri forsøker å si det uutsigelige, eier han en stemningsgivende makt som kanskje ingen annen.

Ved en annen leilighet ble det sagt at disse erindringer med deres tidsskildringer, lyriske og personlige utbrudd og bitre selvanklager for alltid vil bli stående i dansk litteratur, og at ingen som vil kjenne vår tids åndelige liv og brytninger, kommer utenom dem. «Et menneskehjerte, som har lidt og kjempet og gjennom lidelse og kamp funnet fram til å erkjenne sin dypeste trang, blør på denne merkelige boks blad».

«Mitt livs legende» har lenge vært utsolgt, og Gyldendals opptrykk av verket i to staselige bind vil derfor være en kjærkommen tilvekst i vår nyklassiske bokbestand.

SPEKTRUM

Ernst Sørensen ny redaktør.

Spektrum nr. 1 — 1949. Dreyers Forlag.

1. hefte av «Spektrum» foreligger nå — under ny redaksjon, idet magister Carl Fredrik Engelstad har trukket seg tilbake og Ernst Sørensen er blitt ny redaktør.

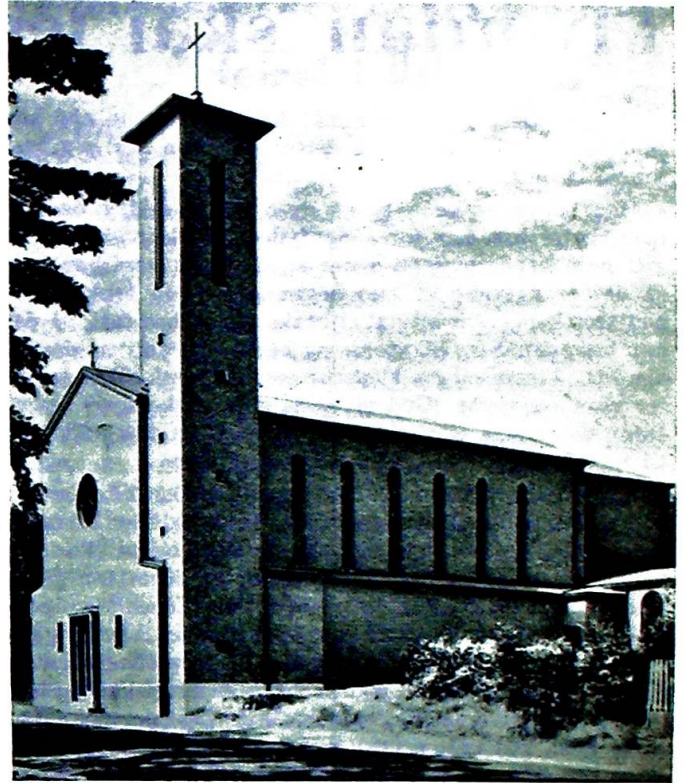
Redaktøren erklærer i en liten introduksjonsartikkel at «Spektrum» fremdeles vil være et bredt anlagt kulturtidsskrift hvor tidens åndelige strømninger møtes og brytes — og dette første hefte vitner i hvert fall både om allsidighet og klar kulturbevissthet.

Heftet innledes med en artikkel av redaktøren, Ernst Sørensen: «Fra revolusjonær til opprører». — Så følger «Nihilismen i den moderne litteratur», en mesterlig analyse av det demoniske i den moderne litteratur av Charles I. Glicksberg, så en levende og billedrik skildring av forholdet mellom arbeider og arbeidsgiver fra midten av forrige århundre og til i dag ved Leif Wærenskjold. — Den franske forfatter Daniel-Rops skriver om «Kristendommens fremtreden og menneskebegrepets revolusjon», Johannes Hohlenberg bringer nye og vekkende synspunkter i sin artikkel «Europas Forenede Stater», og Johan Johansens illustrerte artikkel «Daumier og borgerens bilde» er et sant menneskelig dokument som nok vil interessere langt ut over de egentlige kunstinteressertes krets. — Et friskt innlegg er Alf Larsens gjennomgåelse av Falkbergets omdiskuterte artikkelsamling som utkom i bokform nylig. Anmeldelsen har som overskrift «Med barnekjelke i Korktrekkeren eller et ord i alvor til Johan Falkberget».

ST. OLAVS FORBUND

har innkalt til sentralstyremøte på Hønefoss søndag 1. mai etter innbydelse av det derværende menighetslag. Deltakerne reiser for de flestes vedkommende med buss fra Tordenskjolds plass, Oslo, kl. 8 søndag morgen, med ankomst til Hønefoss kl. 9.45, hvoretter levittmesse. Kl. 11.30 settes møtet. Etter aftenandakten kl. 18 holdes festmøte, der alle interesserte har høve til å delta.

St. Thorfinns kirke, Hamar.

Slutt opp om stevnet på Hamar!

Katolske trosfeller!

En av hovedstadens store aviser skrev nylig følgende under overskriften: «*Katolsk stevne på Hamar*»: «Den katolske kirke er blitt reservert en særlig dag for det gamle Hamar, og 100 år siden det nye Hamar ble kjøpstad. Dertil kommer det at det i år er 25 siden den nye katolske menighet i Hamar ble opprettet samt 10 år siden St. Torfinns kirke ble reist. Dagen for katolikkenes stevne er fastsatt til 29. mai og arrangeres av St. Olavs Forbund. Stevnet skal holdes på Domkirkeodden med forutgående pontifikalmesse i Domkirkeruinen ved biskop Mangers.»

Det står nå til hver enkelt av oss å gjøre den 29. mai til en virkelig «katolsk dag» på Hamar. Både de rike minnene fra Norges storhetstid og den trofaste St. Thorfinns menighet fortjener fullt ut at vi slutter opp om stevnet og gjør det til en takkefest for all den rikdom Kirken har gitt vårt fedreland gjennom hundreår og fremdeles gir oss. Ingen som har mulighet for å bli med, må bli hjemme søndag 29. mai, men bli med på pilgrimsferden til Domkirkeodden. Da skal vi også få oppleve at «Det er glans over minnenes borge, hvor de henfarne slekter har stridt», som det heter så vakkert i mgr. Kjelstrups Hamar-sang.

Wilfred Fiala.

Hvordan skal jeg best tjene Gud?

Det grunnleggende spørsmål for den kristne når han innretter sitt liv, bør være dette: Hvordan skal jeg best kunne tjene Gud.

Han begynner da å tenke over hvilke midler og forutsetninger han har for å oppfylle dette krav. Gud har gitt ham hans spesielle evner og de goder som han har, så det er naturlig at han begynner med å tenke på å benytte Guds gaver. Vi skal bruke det vi har fått, så det kan bære frukt og bli større og bedre enn det var da det ble gitt. Lignelsen om tjenerne med de forskjellige talenter viser oss dette. Gud vil at vi skal bruke hans gaver, enten de er små eller store, og Han vil en dag stille oss til regnskap for hva vi har gjort med dem.

Hvis et menneske har særlige evner eller interesser i en retning, ligger det derfor nær for ham eller henne å tro at Gud vil denne gaven skal brukes og utvikles. Å bruke det som Gud har gitt oss, er en form for gudstjeneste. Da ærer vi Gud med vårt vesen, med vår egenart, med det som Gud har gitt oss som en særlig gave og som i noen grad skiller oss fra våre medmennesker. Enten jeg underviser, oppdrar barn eller dyrker jorden, så kan jeg gjøre det til Guds ære hvis jeg gjør det i den rette ånd. Ved mitt arbeid er jeg med i det mangestemige kor som priser Gud i handling. Og når jeg gleder meg over det jeg klarer å utføre, eller når jeg gleder meg over det at jeg eksisterer, da priser jeg Gud enda mer, for da er jeg også takknemlig.

Men denne gudstjeneste er langt fra nok. Gud krever også noe mer av oss enn å ære ham med vårt vesen og vårt spesielle arbeid her i livet. Vi skal ære Gud uttrykkelig, det vil si med ord og seremonier, med en særlig form for gudstjeneste som er uavhengig av vårt personlige liv.

Hele skapningen ærer Gud ved at den er til og arbeider. Fuglene bygger rede, og både biene og maurene er sannelig flittige nok, men deres liv er ikke i egentlig forstand gudstjeneste. Riktignok er der den store forskjell at menneskene har bevissthet om at de priser Gud, og det har ikke dyrene, men allikevel er der enda et forhold ved arbeidet i Guds tjeneste som vi må være oppmerksomme på. Når vi arbeider til Guds ære, da arbeider vi også svært ofte for vår egen eller andres nytte, og når vi bruker våre evner, beriker vi også vår egen personlighet, selv om vi nok tjener Gud og er Ham takknemlig. Når vi ber til Gud derimot, henvender vi oss direkte til Ham, og når vi lovpriser Ham ved kirkelig gudstjeneste, utfører vi handlinger som setter vår personlige egenart at av betraktning. Bare den hyldest som Kirken og hver enkelt av oss yter Gud direkte og uttrykkelig, er i egentlig forstand gudstjeneste. Vårt arbeid og oppfyllelsen av våre verdslige plikter er indirekte gudstjeneste. Våre verdslige handlinger blir først gudstjeneste ved at vi gir dem denne intensjon, men samtidig er de også en rent naturlig livsutfoldelse, som riktignok er god i og for seg.

*

Gud krever både direkte og indirekte gudstjeneste av oss. Vanskeligheten i vårt gudsforhold består i å få den rette balanse mellom de to former for gudstjeneste, og

det kan ofte ta lang tid før vi finner den, ja det trengs som regel et helt liv for å finne den.

Den indirekte gudstjeneste kan bli et problem fordi det noen ganger kan være vanskelig for oss å avgjøre om vi har de rette motiver, det vil si om vi virkelig søker Gud og ikke oss selv. Den indirekte gudstjeneste er ofte forbundet med rent personlige gleder og nytelser slik at våre menneskelige følelser blir engasjert, og i slike tilfeller kan det være vanskelig å vurdere riktig. Dessuten kan det hende at vi bruker den indirekte gudstjeneste som påskudd for å neglisjere den direkte. For å ta et lite eksempel: Vi har sikkert hørt noen si at de finner Gud i naturen, at turer og friluftsliv styrker deres religiøse følelser, og så hender det at de noen ganger lar naturen erstatte Kirken. De sier kanskje at de søker naturens kirke istedenfor kirkebygningen.

Det kan også forekomme at et menneske blir altfor interessert i sitt yrke eller i sine vitenskapelige studier. Det leser og det arbeider, og så blir det liten tid igjen til bønn og tilbedelse. Den åndelige energi blir i så sterk grad brukt i det naturlige livs tjeneste at det blir lite eller intet igjen til det overnaturlige liv.

Noe lignende kan også skje i familielivet, selv i det kristne familieliv. Hjemmet og dets trivsel kan komme til å oppta ektefellene, og særlig hustruen så sterkt at det på en måte binder eller absorberer hele personen og hemmer det åndelige liv. Så meget av personen og dens krefter blir gitt til ektefelle og barn at det ikke blir så meget igjen å gi direkte til Gud. Hele livet blir bare indirekte gudstjeneste slik at det går ut over balansen i det åndelige liv, og dette kan innebære en fare for sjelen. Det kan resultere i åndelig avstumpethet eller det motsatte: rastløshet. Naturligvis behøver det ikke å gå slik, men der er alltid en viss fare som man må være oppmerksom på.

På den andre siden rommer den direkte gudstjeneste også sine farer, som kan få alvorlige konsekvenser hvis den ikke blir moderert av den indirekte gudstjeneste. Slik som mennesket er skapt, kan det nu engang ikke leve i uavbrutt bønn og tilbedelse, og livet på jorden ville utdø hvis vi bare skulle bygge kirker. Det menneske som blir drevet av sjeelig uro, eller kanskje også noen ganger av åndelig hovmot til å neglisjere den indirekte gudstjeneste til fordel for den direkte, løper en åndelig risiko. Det vil ta snarveien til himmelen, og isteden ender det i fanatisme, en overdreven eschatologisk innstilling eller i mangel på menneskekjærlighet og til og med i forakt for Guds skaperverk. Jansenismen betegner det første stadium av utglidning på denne vei, og manikeismen det siste. Disse tendenser er alltid til stede som trusler mot det kristne livs åndelige balanse, så vi kan ikke se på dem bare som historiske fenomener der hører fortiden til. Imidlertid må vi vel kunne fastslå at det er ikke fra den side de største farer for det kristne liv i våre dager kommer. Derfor har vi nu mer grunn til å være på vakt mot overdrivelser i den indirekte gudstjeneste.

*

En av de største hindringer for åndelig vekst hos vår tids kristne må snarest søkes i en overdreven trang til

selvutfoldelse, og selv om denne nok kan være av intellektuell eller åndelig art, ligger den i alle fall på det naturlige livs plan. Vi finner det så vanskelig å be til Gud slik at vi helt glemmer oss selv, det blir mindre av tilbedelse enn av bønn om hjelp. Vi har også mistet noe av sansen for det såkalt unyttige i det religiøse liv.

På en måte lider vi til en viss grad av de samme feil som Kirkens fiender. Vi kan dra lærdom og advarsel av noe av det som ble sagt under nazismens kamp mot Kirken i Tyskland. De som ville ha ungdommen bort fra den kirkelige gudstjeneste, ropte ut: «Arbeid ist Gottesdienst.» Da svarte prestene: «Arbeid er ikke nok. Du skal uttrykkelig love og tilbe Gud. Du skal henvende deg direkte til Ham.» Alle de politiske og sosiale bevegelser i vår tid som gir arbeidet for nasjonen, for samfunnet eller for familien et mer religiøst preg enn berettiget, løper den samme fare. De glemmer at intet kan erstatte kontakten mellom Gud og den enkelte sjel. De som er altfor sterkt opptatt av menneskelig åndsliv er også utsatt for beslektede farer. I sin iver for å finne sammenheng mellom idéer og bygge synteser kan de komme til å svekke de bånd som binder deres sjel til det overnaturlige.

Alt dette er i og for seg god og nyttig virksomhet som kan bli helliget ved den intensjon vi gir det. Hvis vi ofrer det til Gud, er det gudstjeneste, men som før nevnt, det er indirekte gudstjeneste.

For en som arbeider samvittighetsfullt og oppfyller sine plikter på den plass han er satt her i livet, kunne det ligge nær å spørre: Hvorfor er den indirekte gudstjeneste utilstrekkelig? Den kristne åpenbarings natur gir oss svaret på dette spørsmål. Ved åpenbaringen grep Gud direkte inn i verdens naturlige forløp. Jesu liv på jorden faller riktignok delvis sammen med det naturlige menneskeliv, men i alle avgjørende øyeblikk i Hans liv trådte det menneskelige i skyggen for det guddommelige. Guds åpenbaring til menneskene smeltet ikke sammen med det naturlige livs manifestasjoner. Gud talte ettertrykkelig, så alle skulle forstå at det guddommelige er vesensforskjellig fra det jordiske og det menneskelige. Gud holder verden i sin hånd, men Gud og verden er ikke ett. Selv om nåden forutsetter og bruker naturen, er der allikevel en kvalitetsforskjell. Det faktum at Gud er kommet ned på jorden og har henvendt seg direkte til menneskene, har gitt jorden og menneskelivet et annet preg enn det ville ha hatt, dersom Gud bare hadde talt gjennom naturen eller gjennom menneskene. Gud har opprettet en direkte forbindelse mellom deg og menneskene, og for å holde denne ved like har Han innstiftet Kirken som det spesielle møtested for Ham og menneskene. Der kommer Han oss i møte i sakramentene, og vi kommer Ham i møte i bønner.

Siden Gud har talt direkte til menneskene istedenfor bare å benytte seg av den verden Han allerede hadde skapt, venter Han at vi skal gi et direkte svar ved å gå direkte til Ham og gi Ham vår sjel. Derfor er det ikke nok å tjene Ham bare ved å tjene skapningen. Hvis vi bare hadde hatt en rent naturlig gudserkjennelse, ville det ha vært mulig å finne Gud bare i skapningen, men nu da Han ved åpenbaringen har knyttet jord og himmel så nøye sammen, vil Han at også hver eneste menneskesjel skal være forenet med Ham ved bånd som blir sterkere og kortere etter hvert som det jordiske må vike plassen for det evige.

Borghild Gundersen.

Fransiskanernes 25-års jubileum feiret i Oslo

Torsdag 7. april ble franciskanernes 25 års jubileum feiret i St. Hallvard kirke i Oslo med varm oppslutning fra byens katolikker, med geistligheten og representanter for søsterkongregasjonene i spissen. Både ved høymessen om morgenen og ved pontifikal-andakten om aftenen var den lille, intime kirken i Urtegaten fylt til siste plass. Høymessen ble celebrert av soknepresten til St. Hallvard, pater Novatus Hutjens, O.F.M., assistert av pater Otto Hansen, den første norskfødte prest i franciskanerordenen etter Reformasjonen, og maristpater G. de Paepe.

Ved pontifikalandakten talte hs. høyærverdighet biskopen, som fremhevet det lysende kristenideal den hellige Frans av Assisi hadde satt opp for brødrene som ville følge ham, et ideal også de norske katolikker hadde fått nærere syn for gjennom franciskanernes velsignelsesfulle virke her i disse 25 år. Biskopen takket jubilatene for den innsats hver især hadde gjort her under så ekstraordinære og vanskelige forhold, og uttrykte håpet om at ordenen kunne få realisere det ønske som er et så stort og nærliggende ønske for oss alle: at vi snart kan få oppleve gleden av å se et vakkert og verdig franciskanerkloster atter reise sine murer på norsk grunn.

DØDE

Fru Valborg Karlsen.

Like før påske døde fru Valborg Karlsen i sitt hjem på Blommenholm. Fru Karlsen var konvertitt av mons. Kjelstrup og kom til Oslo fra Arendal for flere år siden. Hun var besjelet av en glødende kjærlighet til sin tro og kirke og var i sannhet en trofast helstøpt katolikk.

I mange år deltok hun med iver i kongregasjonslivet, og var dennes dyktige og avholdte formann i flere år. Hun hadde mange venner som vil minnes henne i sine bønner nå.

Etter messen i Stabekk kapell tirsdag i den stille uke gikk gravferden til kirkegården ved den gamle Haslum kirke, hvortil hun ble fulgt av flere prester, familie og mange venner. R. I. P.

Ragnhild Nylund.

Fru Margit Alibert

Fru Margit Alibert, f. Evensen, døde på Vor Frue Hospital, Oslo, søndag 24. april på sin 53. årsdag, styrket med Kirkens nådemidler. Fru Alibert oppholdt seg i en lang rekke år i Frankrike, der hun var gift, men flyttet som enke tilbake til Norge i 1931.

Gravferden fant sted fra St. Olavskirken, Oslo, torsdag 28. april. R.I.P.

Meget stoff må utstå grunnet plassmangel.

Her hjemme - -

Torsdag, 21. april feiret Jesu Hjerter Menighet på Stabekk St. Antoniussøstrene Theresias, Augustinas og Brigidas 25-årige virke i Norge.

Kl. 9 ble det lest levitmesse. Dessverre hadde ikke så mange av menighetsmedlemmene funnet veien til kapellet, det var jo også de færreste som kunne møte opp på den tid en hverdag. Om kvelden var det festandakt kl. 18.45, og deretter møte i St. Olavslaget.

Etter møtet var satt, ønsket formannen, W. Weber, velkommen og Olavshymnen ble sunget. Så holdt formannen en tale for de jubilerende søstre som har nedlagt et stort og oppofrende arbeid i menigheten.

Etter en kortere redegjørelse for Hovedstevnet på Hamar 29. mai, fikk kveldens foredragsholder, frk. Øde, ordet. Hun talte om «Franciskanerne i Amerika». Foredraget var meget interessant og underholdende og ga et utmerket inntrykk av det strålende misjonsarbeid denne orden har utført i «den nye verden». Til slutt kom frk. Øde også inn på enkelte sider av det religiøse liv i U.S.A. i dag, og særlig de katolske forhold.

Dagen ble avsluttet med selskaping samvær.

Sekretær.

UTLANDET

VATIKANET

Den katolske misjonsarmé.

Den pavelige kongregasjon for troens utbredelse, «De Propaganda Fide», kontrollerer i dag 560 kirke-distrikter med om lag 28 000 000 katolikker, 22 000 misjonsprester, 8 500 legbrødre, 53 000 misjons søstre, 125 000 religionslærere, 76 000 skolelærere, 600 leger, 2000 diakoner og sykesøstre, 400 presteseminarier for den innfødte klerus med 16 000 prestekandidater, 97 000 skoler av alle grader med 5 000 000 elever, sykehuser med 75 000 sengeplasser, 3000 apoteker for fattige, 2000 Waisenhus, fødselsklinikker, sanatorier og pleiehjem. I fjor ble det foretatt om lag 30 millioner behandlinger av syke.

DE FORENEDE STATER.

Den katolske kirke og fagbevegelsen.

Det store amerikanske økonomiske tidsskrift *Fortune* behandler i et av sine siste numre den voksende innflytelse som katolisismen utøver på amerikansk fagbevegelse.

Tidsskriftet peker på at det finnes to motsatte strømninger innenfor CIO (en av de store amerikanske fagforeningene). Det er den kommunistiske og den som utgår fra ACTU (sammenslutningen av katolske fagforeninger). Siden 1934 er katolisismens sosiallære blitt en viktig faktor i amerikansk fagbevegelse, heter det videre. Den er en radikal men likevel positiv filosofi som har gitt de amerikanske arbeidere konkrete sosiale og økonomiske mål. I løpet av denne tid har katolisismen erobret store områder innenfor fagbevegelsen. For nærværende er en fjerdedel av alle fagforeningslederne katolikker, blant dem den meget innflytelsesrike Philip Muray, som er president i CIO. Den katolske innflytelse hilses med glede også av dem som ikke er katolikker, som f. eks. av Walter Reuther, som er president for automobilarbeidernes faglige sammenslutning, fordi de er pålitelige forbundsfeller i kampen mot kommunismen.

Fortune peker videre på den innflytelse den katolske geistlighet har på de fagorganiserte. For nærværende finnes det om lag 100 katolske fagforeningsskoler som ledes av jesuittene. De underviser i katolisismens sosiallære slik som den er kommet til uttrykk i de forskjellige pavelige ensyklikaer og kombinerer undervisningen med også å gi leksjoner i fagforeningspraksis. På disse skoler undervises det således også i parlamentarisk praksis, organisasjonsteknikk, arbeidslovgivning osv. og de uteksaminerte elever rykker da gjerne inn som funksjonærer i fagforeningene. ACTU arbeider intimt sammen med disse skoler, og for nærværende er angrepet satt inn mot de fagforeninger hvor kommunistene ennå har noe å si. I en rekke fagforeninger er det allerede lyktes å drive kommunistene ut av nøkkelstillingene. ACTU har i den aller siste tid utvidet sin virksomhet til også å omfatte de ikke-katolske fagforeninger, som innrømmer at katolisismen over en sterk innflytelse også der. Den har, heter det, vokset seg sterk og fremtrer som en religiøs stridsmann for moral og etiske verdier, og er i ferd med å bli en åndelig fører i den amerikanske fagbevegelse.»

ENGLAND

De engelske katolikker stiller krav til parlaments-kandidater

Redaktøren for *Catholic Herald*, en engelsk katolsk ukeavis, har reist krav om at de kandidater som stilles ved neste valg til Underhuset på forhånd bør besvare en rekke spørsmål. Innledningsvis slår han fast at de engelske katolikker representerer over 2 millioner stemmer, et tall som kan økes ved at medlemmer av andre kristne kirkesamfunn går sammen med katolikkene. Dette stemmetall kan avgjøre valget.

Vi kan ikke gjengi alle de 15 spørsmål redaktøren mener bør rettes til kandidatene på forhånd, men vi skal gjengi en del som tydelig viser hvor de engelske katolikker står politisk sett.

Utenrikspolitisk forlanges svar på følgende spørsmål:

1. Vil De gå inn for at også Tyskland, Spania og Portugal tas med i et Forenet Europa?
2. Er De villig til å motsette Dem anerkjennelse av og inngåelse av handelstraktater med stater som:
  - a) bryter sine fredstraktater?
  - b) fornektet fundamentale personlige og religiøse friheter?
  - c) i ord og handling gir uttrykk for fiendskap til kristne og demokratiske stater?
3. Vil De forlange bestemte kvalifikasjoner av stater som søker om opptagelse i De forente nasjoner, gående ut på at de forplikter seg til å praktisere den moral og virkeliggjøre de sosiale idealer som De forente nasjoner representerer? Vil De gå inn for å tilskynde at stater som spotter og håner disse idealer blir støtt ut av De forente nasjoner?
4. Vil De støtte kravet om internasjonal kontroll av Jerusalem og andre hellige steder?

I forbindelse med den økende statskontroll stilles følgende spørsmål:

1. Er De villig til å hevde det synspunkt at kontrollen er til for menneskenes skyld og ikke for kontrollens eller deres skyld som lever av å kontrollere? Er De m. a. o. villig til å støtte forslag som tar sikte på å begrense kontrollen til det som er moralsk og økonomisk nødvendig og motsette Dem lovforslag om utvidet kontroll for å fremme en økonomisk eller politisk teori?
2. Idet De erklærer Dem villig til å støtte alle forslag som tar sikte på å beskytte den loyale, demokratiske borgers rettigheter og frihet og forplikter Dem til alltid å la friheten gå av med seieren når den støter an mot kontrollen, er De da også beredt til å kreve skarp kontroll av alle dem som vil bruke friheten til å berøve oss frihetens goder?
3. Er De enig i det prinsipp at både kapital og arbeid har rettigheter og plikter og at jo friere samarbeidet er mellom dem, desto bedre er det for samfunnet?

Nasjonaliseringen som er et aktuelt problem i engelsk politikk, skal kandidatene tvinges til å ta standpunkt til ved å svare på følgende spørsmål:

1. Er De beredt til å motsette Dem en utvidelse av nasjonaliseringen, når den fremmes for å virkeliggjøre et ideologisk program og ikke skyldes en klar økonomisk og industriell nødvendighet, fastslått av en uavhengig kommisjon?
2. Tror De det er bedre at folk eier sine hus eller at det beste er at de betaler husleie til en husvert eller en offentlig institusjon?
3. Er De villig til å kreve rettfærdige lønninger, dvs. minimumslønninger som er store nok til at en gjennomsnittsfamilie kan opprettholde en anstendig levestandard? Og om industrien ikke kan betale slike lønninger, er De da enig i at Staten bør utbetale det manglende til dem som måtte ønske det?

FRANKRIKE

«Fredskongressen» i Paris,

Motsetningen mellom Kirke og Stat i Øst-Europa er ytterligere blitt tilspisset fordi Kirken har avvist å la seg representere på den s. k. «fredskongress» som kommunistene har stablet på benene i Paris som et mottrekk mot Atlanterhavspakten. Det pavelige statssekretariat har dementert meldingen om at Mgr. *Stefan Trochta*, som er biskop av Litomerice, vil representere Kirken i den tsjekkosllovakiske delegasjon. Meldingen var offentliggjort i avisen *Lidova Demokraticje* som utkommer i Praha. Den tsjekkiske armés talerør *Obrana Lidu* har oppfordret den katolske Kirke til å gå sammen med andre kinker og institusjoner som lar seg representere på kongressen. Og i Ungarn har en komité som kaller seg «Den nasjonale komité av katolske intellektuelle» henstillet til biskopene å støtte kongressen. De har ikke fått noe svar.

Prester som redaktører.

To franske prester og banebrytere for den katolske pressevirksomhet i Frankrike er blitt hedret av den franske regjering for sin innsats. Pater *Leon Merklen*, som er sjefredaktør for den katolske dagsavis «*La Croix*» som utkommer i Paris i et opplag av 153 000 eksemplarer, er utnevnt til ridder av Æreslegionen. Samtidig ble Mgr. *Edmond Loutil*, som er best kjent under signaturet «*Pierre l' Eremite*» forfremmet fra ridder til offiser av Æreslegionen.

1 500 000 pilegrimer i Lourdes 1948.

Biskop *Theas* av Lourdes har kunngjort at 1 500 000 pilegrimer besøkte Lourdes i 1948. 16 300 var kommet for å søke helbredelse.

48 syke ble fullstendig helbredet. Medisinske autoriteter undersøker nå hvert enkelt tilfelle for å konstatere hvor mange helbredelser som skyldes overnaturlige årsaker.

Nytt katolsk tidskrift.

Et nytt katolsk tidsskrift «*Ecclesia, Lectures chrétiennes*», er utkommet i Paris. Det første nummer hadde artikler av Kardinal *Liénart*, *Paul Claudel*, og *François Mauriac*.

HOLLAND

De katolske biskoper i bresjen for arbeiderne.

Under henvisning til Den Katolske kirkes sosiale doktriner har biskopene i Holland i et felles hyrdebrev reist krav om at arbeiderne får andel i utbytte og blir medinnehavere av bedriftene. Hyrdebrevet er undertegnet av Kardinal-erkebiskopen av Utrecht og hele hierarkiet. Det heter i hyrdebrevet at dette er tidens store problem, fordi sosial urettferdighet rommer sataniske krefter som truer med å ødelegge hele verden. I fire kapitler behandler hyrdebrevet Kirkens syn på eiendom, funksjonærenes rettigheter, arbeidernes plikter og rettferdige priser.

Om eiendomsretten heter det at den er hvert menneskes naturlige rett, men at den ikke bare skal tjene den enkelte, men også samfunnet. Man har plikt til å hjelpe dem som lever i nød, å understøtte det kristne apostolat og misjonsvirksomheten og alt sosialt arbeid. Verdiene må ikke samles på få hender. Å spre dem mest mulig er en sosial nødvendighet. Denne fordeling har imidlertid ikke holdt skritt med utviklingen av storindustrien. Biskopene fortsetter med å erklære at alle som tar del i produksjonen også må ha del i overskuddet. «Vi henstiller til alle katolske industriledere å finne fram til de former som kan garantere dette, og vi ber alle katolikker samarbeide for å virkeliggjøre sosiale forhold på grunnlag av sosial rettferdighet.

M. h. t. utbytts fordeling understreker hyrdebrevet nødvendigheten av familielønninger. Men dermed er ikke arbeidsgivernes plikter slutt. De må behandle sine underordnede som jevnbyrdige og brødre i Kristus og gjøre alt som står i deres makt for å beskytte dem mot legemlige og åndelige skader. «Det lønningssystem som hittil har dominert forholdet til arbeiderne må suppleres med bestemmelser om andeler av utbyttet.» Denne delen av hyrdebrevet slutter med krav om at arbeidsgiver- og fagforeninger slutt sammen i offentlige korporasjoner, utrustet med lovgivningsmakt. Dette er den store sosiale oppgave i de år som kommer, uttaler biskopene videre, og henstiller til arbeiderne å gå opp i sitt arbeid med større interesse og ansvarsfølelse.

Om forholdet mellom lønninger og priser uttales at sosial rettferdighet krever en riktig avveining og balanse. Stadige brudd på dette prinsipp er synd mot den sosiale rettferdighet.

Hyrdebrevet slutter med å kreve at alle må gjøre sitt for at de som har vært dømt for politiske forbrytelser finner sin vei tilbake til samfunnet, når de har sonet sin straff.

Til åndelig kamp mot kommunismen.

For kort tid siden ble et stort antall katolske ungdomsledere i Ungarn arrestert. Dette har bevirket at det katolske ungdomsråd i Holland har sendt ut et opprop til ungdommen om ved bønn og offer å føre en åndelig kamp mot kommunismen.

Oppropet heter det bl. a.: «Det politiske politi i Ungarn har arrestert lederen for landsbygdens katolske ungdom og 100 andre ungdomsførere. Dette viser at forfølgelsen fortsetter. Utter alt å dømme er de ungarske kommunister av den mening at de nå sitt mål hurtigst om de umuliggjør arbeidet til den katolske ungdomsbevegelse. Ungdomsrådet oppfordrer ung-

dommen til bønn og personlige offer og minner om de åndelige våpens betydning.

INDIA

Jesuitpater omvender høykasteinder.

Da det er helt utelukket for en kristen prest å komme i personlig kontakt med medlemmer av de øverste kastene i India, besluttet jesuittpateren *Peter Sontag* i Patna i India å sette i gang et korrespondansekursus. 25 års erfaring som prest i India hadde overbevist ham om at mange av høykasteindierne var hinduister av vane og at den utdannelse de hadde fått hadde undergravet deres religiøse overbevisning.

Kurset kalte han «Instituttet for hjemmestudier» og utarbeidet 20 studiebrev. For ikke å bringe noen i forlegenhet oppga han et postboksnummer som adresse. Biskoper, prester og sykesøstre sendte ham navn og adresser. I løpet av et år hadde han fått 500 elever. En professor har sendt ham følgende brev: «Endelig har jeg funnet en religion som gir meg fred.» Og visekansleren ved et Stats-universitetene skriver: «Det får koste hva det vil, men jeg må bli katolikk. Katolisismen er den eneste sanne religion.» Pater Sontag regner med å få mange tusen elever.

JUGOSLAVIA

Kirkeforfølgelsen fortsetter.

De siste meldingene fra Jugoslavia forteller at arrestasjonen av prester fortsetter og at de arresterte utsettes for lange og pinefulle forhør av det hemmelige politi.

Ifølge statistiske oppgaver som dessverre ikke er fullstendige, ble det i 1948 arrestert 19 ordenssøstre og 40 geistlige, hvoriblant biskopen av Mostar, *Peter Cule*. Ordenssøstrene er fordrevet fra alle sykehus i Slovakia. Søstrene i Lichtenurn har måttet forlate sitt kloster. Det samme har karmeliternonene i Ljubljana og dominikanerne og salesianerne i Zagreb. Sykehuset til De barmhjertige brødre i Kardiya og biblioteket til seminaret i Split er beslaglagt.

I innværende år har en rekke nye arrestasjoner funnet sted. Rettergangene skjer etter det nå så velkjente mønster. Særlig hardt har forfølgelsen rammet presteskaper i Slovenia hvor 15 geistlige er blitt arrestert i løpet av de to siste måneder. Den kommunistiske presse fortsetter sine uhemmede angrep mot Paven, Vatikanet og Kirken. De arresterte prester dømmes dels til døden, dels til årelange fengselsstraffer.

CANADA

Diplomatisk forbindelse Canada og Vatikanet.

I nær fremtid vil det bli opprettet diplomatisk forbindelse mellom Vatikanet og Canada. Dette regjeringsvedtak kan føres tilbake på et fullstendig omslag hos det kanadiske folk med hensyn til dets syn på Den Hellige Stol, heter det i en melding fra Ottawa. Flere av de store kanadiske avisene drofter vedtaket inngående og hilser det med glede. «*Evening Telegram*» skriver bl. a.:

«England har allerede i lengere tid vært diplomatisk representert ved Vatikanet, og i mer enn 10 år har Myron C. Taylor representert De forente staters president ved Den hellige Stol. Canada må i egen interesse følge Englands og De forente staters eksempel. Vatikanet og Den romersk-katolske kirke er det store bolverk mot kommunismen. Vatikanet har til sin disposisjon et aktivt og overordentlig vel underrettet diplomatisk korps. Situasjonen i dag gjør det ubetinget påkrevet at Canada får en egen representant ved Den hellige Stol.» Andre kanadiske aviser uttaler seg i samme retning.

KONGO

Det første universitet for befolkningen.

Det katolske universitet *Löwen* som er det eldste og innflytelsesrikste av de belgiske universiteter, har påtatt seg å reise den første høyskole for den innfødte befolkning i Kongo. Universitetet har fått navnet «*Lovanium*». Foreløpig vil dette universitet være avhengig av universitetet *Löwen* som underholder professorene. Katolske embetsmenn i Kongo vil også bli knyttet til denne lærestanstalt. Det nye universitet er oppført i Kisantu, 130 km sør for hovedstaden *Léopoldville*. Ledelsen er betrodd jesuitterordenen.

POLEN

Et angrep og et svar.

Bare ti dager etter at to katolske prester var dømt til døden

for angivelig samarbeid med bevæpnede motstandsgrupper, rettet det kommunistiske styre et åpent angrep mot Kirken i Polen og offentliggjorde samtidig sine betingelser for et *modus vivendi*.

Betingelsene ble fremsatt i en erklæring på 8 punkter og oppløst for den nyutnevnte biskopen av Lublin, Mgr. *Zygmunt Choromanski* av ministeren for offentlig administrasjon, M. *Wladyslaw Wolski* (tidligere *Piwowarszyk*).

Minister *Wolskis* erklæring beskylder Kirken for å tolerere at enkelte biskoper og prester driver et nedbrytende arbeid for så vidt som de misbruker religionen til å sette landets ungdom opp mot Statens myndigheter, for å samarbeide med forbryterske elementer og for å være agenter for amerikansk imperialism. Listen over geistlighetens angivelige forgåelser er meget lang og kan ikke gjengis her. Det er stort sett de samme beskyldninger som fremsettes mot Kirken i alle land som har kommunistiske regjeringer. Hierarkiet beskyldes også for å sympatisere med tyskerne i spørsmålet om Polens vestgrense.

Erkebiskopene og biskopene i Polen har nå vært samlet til drøftelser i Krakow og har i en skrivelse til den polske regjering på det skarpeste tilbakevist de beskyldninger som ble fremsatt mot Kirken. Biskopene protesterer også mot at regjeringens beskyldninger mot Kirken offentliggjøres i alle aviser og ved hjelp av alle mulige nyhetsformidlere, mens Kirkens menn ikke får svare på angrepene i pressen eller på annen måte. Det heter videre i skrивelsen: «Før nye «retterganger» settes i gang mot presteskapet og før flere medlemmer av hierarkiet trekkes for domstolene, må det gjentas enda en gang at det ikke finnes noen organisert og bevæpnet undergrunnsbevegelse i Polen. Det er mulig at det finnes noen spredte grupper, men i så fall opererer de på tross av den henstilling og de råd Hierarkiet har gitt i det hyrdebrev som ble sendt ut i september 1948.

Med hensyn til beskyldningen at Kirken i Polen sympatiserer med tyskerne i grensespørsmålene må det være nok å henvise til den forsikring avdøde Kardinal *Hlond* ga den 24. mai 1948 etter sitt besøk i Rom. Han forsikret at hverken den polske Kirke eller Paven hadde gått inn for de tyske interesser.»

ROMANIA

Skattlegging av sakramentale handlinger!

Den rumenske kirkeminister har besluttet å skattlegge sakramentale handlinger. For å bli døpt må man betale 10 000 lei (omtrent 66 dollars) og for kirkelig vielse 25 000 lei (166 dollars). Gjennomsnittslønnen for en rumensk arbeider antas å utgjøre 3 500 lei (23.30 dollars) pr. måned.

Nye metoder i skolene.

Avisen *La Nation Roumaine* forteller at skoleundervisningen i Romania nå innledes etter et helt nytt reglement. Når læreren kommer inn i klasseværelset reiser alle barna seg og roper: «Lenge leve det russisk-rumenske vennskap!» Så setter de seg igjen, hvorpå en enkelt elev reiser seg og sier høyt: «Gud eksisterer ikke lenger.» Hele klassen svarer så i kor: «Han har overhodet aldri eksistert.»

SPANIA

De glemte martyrer.

Redaktøren av det engelske blad «Observer» har hevdet at den ortodokse kirke i Russland og Hellas har lidt mer enn noen annen kristen kirke i løpet av de siste 50 år. Til dette bemerket det engelske uketidsskrift «The Tablet»:

«Når man tenker tilbake på Georg III's England og den omsorg det viste ofrene for den jakobinske gudløshet i Frankrike, er det merkelig og vel neppe trolig at det fremdeles kan herske en slik likegyldighet overfor den største kristendomsforfølgelse som har funnet sted i vår tid, en forfølgelse som krevde det største antall døds ofre av prester, munk og nonner og som fant sted ikke mer enn vel 100 mil fra England: forfølgelsen i Spania i 1936 og 1937. Ennå er det ikke lyktes å fastslå det nøyaktige tall på døds ofrene, men de er sikkert at mellom 6 000 og 11 000 prester kunne ha reddet sine liv om de hadde villet fornekte sin tro. Blant disse mange tusen ofre som til dels ble myrdet på den mest bestialske måte, fantes det ikke én frafallen. De har skrevet et mektig kapitel i den kristne martyr-historie. Den spanske kirke har ennå ikke gjenvunnet sin tidligere styrke etter denne ildprøven uten sidestykke, og den er full av takknemlighet til den mann og den bevegelse som slo forfølgernes ned.»

Fagforening og Kirke.

De spanske fagforeninger som teller om lag 9 millioner medlemmer har opprettet et sosialt apostolat. Kirken har imøtekommet fagforeningens ønske og har grunnlagt et kirkelig assesorat for fagforeningene. Hver biskop har fått seg tildelt en prest som er spesielt utdannet i arbeider spørsmål og sosiale problemer. Flere hundre prester er allerede i full virksomhet med sjelepleie blant industri- og landarbeiderne.

Protestantene i Spania.

Direktøren for Den nasjonale, katolske velferdskonferanses pan-amerikanske byrå, dr. *Richard Pattee*, tilbakeviser i en artikkel i tidsskriftet *Columbia* som er organ for *The Knights of Columbus*, de beskyldninger som har vært fremsatt om forfølgelser av protestanter i Spania. Det finnes, hevder dr. *Pattee*, 165 protestantiske kirker og kapeller i Spania i dag, og ingen myndigheter legger vanskeligheter i veien for protestantenes gudstjenester.

Beskyldningen om at det legges vanskeligheter i veien for protestantiske vielser, begravelser og skoler er helt urettferdig. En lov av 1938 sier at ikke-katolikker skal vies sivilt, men det er full adgang til å la en sivil vielse følges av en kirkelig-protestantisk. I nesten hver by og landsby finnes det en kirkegård for ikke-katolikker.

Tallet på protestantiske barn er så lavt at det ikke berettiger til opprettelse av egne skoler for dem. Det finnes i alt bare 7000 protestanter i Spania.

På den andre siden har protestantene ikke unnlatt å innta en aggressiv holdning til Den katolske kirke. De har spredt traktater som dypt krenker katolikkens religiøse følelser.

Det har hendt at protestantiske kirker har vært krenket av noen politiske grupper, men dette er blitt skarpt fordømt av de katolske kirkelige autoriteter. Er noen blitt skadelidende, har de fått skaden erstattet av den spanske regjering som også har påtatt seg å beskytte de protestantiske gudshus mot overgrep.

SVEITS

Churchill korrigeres.

Den apostoliske Nuntius i Sveits under krigen, *Mgr. Bernardini*, har i et brev som er offentliggjort i *Neue Züricher Zeitung* den 8. mars, øenektet riktigheten av et avsnitt i Churchills memoarer som for nærværende offentliggjøres i sveitsisk presse. Churchill skriver at Den Hellige Stol i 1944 sendte et «fredstilbud» fra Hitler til den apostoliske Nuntius i Sveits med anmodning om at det måtte bringes videre til den engelske regjering. *Mrg. Bernardini* slår følgende kategorisk fast:

«Den apostoliske Nuntiaturs i Bern mottok aldri et fredstilbud fra Hitler via det pavelige statssekretariat; heller ikke formidlet det et slikt tilbud til det pavelige statssekretariat eller til noen annen diplomatisk autoritet... Jeg beklager at jeg ser meg tvunget til å korrigere unøyaktigheter i memoarene til en så fremstående statsmann, særlig etter at så mange andre har funnet det påkrevet å gjøre det samme før meg.»

TSJEKKOSLOVAKIA

Forhandlingene mellom Kirke og Stat strandet.

I forrige nummer av St. Olav meldte vi at det ville bli innledet forhandlinger mellom Kirken og den tsjekkosllovakiske stat. Erkebiskopen av Praha, *Mgr. Beran*, har nå i et intervju med International News Service meddelt at disse forhandlinger er strandet. Erkebiskopen meddelte at 120 prester er blitt arrestert, og at forhandlingene strandet av tre grunner. Regjeringen hadde bedt Kirken om å gi uttrykk for sin lojalitet til det nåværende styre; den hadde ytterligere anmodet om at suspensjonen av den katolske prest *Plojhar* og to andre prester som er gått i regjeringens tjeneste måtte heves; og endelig hadde den krevet en ytterligere nasjonalisering av Kirkens eiendommer og at Vatikanet ikke måtte være representert under forhandlingene.

Forfølgelsen har nå også rammet de katolske skoler, hvor religionsundervisningen blir forbudt.

Skjerpet kamp mot kirken.

Forskjellige tegn tyder på at kampen mot Kirken i Tsjekkoslovakia tar til i styrke. På løpende bånd mottar erkebiskopen av Praha, *Beran*, s. k. «spontane» brev og

resolusjoner, hvor han oppfordres til, mens det ennå er tid, å berøve de prester sitt embete som ikke har erklært seg solidarisk med «folkedemokratiet». Forskjellige avisartikler i den siste tid lar ingen i tvil om den virkelige bakgrunn for disse «spontane» aksjoner. Det heter i disse artikler at tiden nå er inne til å avskaffe «oppfinnelsen Gud».

De tsjekkiske katolikker demonstrerer sin solidaritet.

De tsjekkiske katolikker benyttet feiringen av Pavens 50-års prestejubileum til å demonstrere sin solidaritet med den store katolske familie.

Alle erkebiskopene og biskopene i Tsjekkoslovakia sendte ut hyrdebrev hvor katolikkene ble oppfordret til troskap mot Paven og til å be for hans sunnhet.

Det katolske uketidsskrift *Katolicke Noviny* som utkommer i Slovakias hovedstad Bratislava, offentliggjorde avsnitt av hyrdebrevene og brakte en artikkel om pavedømmets betydning og om Pius XII's arbeid på det kulturelle og sosiale område.

Det heter videre i denne meldingen at den store katedralen i Praha er fylt til trengsel, når det holdes gudstjenester.

Regjeringen trekker sin diplomatiske representant ved Den Hellige Stol tilbake.

Den tsjekkoslaviske regjeringen har lukket sin legasjon i Vatikanbyen og kalt sin minister ved Den Hellige Stol, *Arthur Maxner*, tilbake.

TYSKLAND

Tysk benediktinerpater myrdet i Jugoslavia.

Den tyske benediktinerpater, greve *Adalbert von Neipperg* som var abbed i benediktinerklostret Neuburg i nærheten av Heidelberg i Tyskland, ble myrdet i nærheten av den jugoslaviske fangeleir Vrsac den 23. desember, heter det i en melding som nå er nådd den siviliserte verden. Han fungerte som fengselsprest i leiren.

Abbed Neipperg oppholdt seg i Carinthia i Østerrike, som ligger i nærheten av den jugoslaviske grense, da krigen slutet. Han ble kidnappet av jugoslaver og tatt med til Jugoslavia. I fangeleiren Vrsac som ligger om lag 15 mil nordost for Beograd, i nærheten av den rumenske grense, fikk han lov til å vinke som sjelesørger for fangene.

Den 23. desember i fjor forlot han leiren for å gjøre noen innkjøp til jul. Det er slått fast at han underveis møtte leirkommandanten og av denne ble bedt om å melde seg på hans kontor så fort som mulig. Hva som er hendt fra dette øyeblikk til den 31. desember, da abbedens legeme ble funnet redselsfullt lemlestet i nærheten av Vrsac, er det ingen som vet. Alt tyder på at liket har vært dekket av et tynt lag jord som senere er blitt fjernet av villsvin. Abbedens hals var skåret over og neglene trukket ut.

Da det ikke foreligger noe bevis for hvem som kan ha vært morderen eller morderne, og de som bodde sammen med abbeden i leiren senere er fjernet, mener man at forbrytelsen er begått av kommunistene. Bare noen få tyske krigsfanger fikk anledning til å se abbedens avsejlede legeme og ingen fikk overvære begravelsen.

Abbed Neipperg har utgitt en rekke bøker om Benediktinerordenens historie. Før han ble abbed hadde han ledende stillinger i det katolske ungdomsarbeid. Han var en tid vise-president i den internasjonale katolske idrettsorganisasjon som har sitt hovedkontor i Paris.

Ærede redaksjon!

I nr. 14—15 av St. Olav står å lese om det «østerrikske folkeparti»: «Tidligere har flere prester spilt en stor rolle i partiet, som f. eks. monsignore Ignaz Seipel.»

Dette er ikke riktig.

Ingen prest har spilt noen stor rolle i det «østerrikske folkeparti». Forbundsansler dr. Ignaz Seipel tilhørte det av Wiens store borgermester dr. Lueger grunnlagte *kristelig-sociale parti* (som heller ikke var noe kirkelig-katolsk parti). Det østerrikske folkeparti eksisterte ennå ikke i mgr. Seipels levetid, men ble først dannet etter den annen verdenskrig.

Ærbødigst

pastor A. A. Dietrich.

*

Rett skal være rett!

Red.

ENRICO GISMONDI & C. A/S

Grunnlagt 1891

Reggio Emilia — GENOVA — Colle Val d' Elsa

Telegramadresse: Ocirne Genova

» Reggioemilia

» Collevaldelsa

Rikstelefon: 21-936 Genova

24- 38 Reggio Emilia

86-087 Colle Val d' Elsa

Post Box: 712 Genova

167 Reggio Emilia

Colle Val d' Elsa (Siena)

Codes: Bentleys Complete, Boe.

STEVNET PÅ HAMAR

SØNDAG, 29. MAI

Program:

Kl. 7.00 presis går bussene fra Oslo (Akersv. 5, Urtegt. 29) og Stabekk.

Kl. 10.30: Prosesjonen fra St. Torfinnskirke til Domkirkeodden.

Kl. 11.00: Pontifikalmesse i domkirkeruinene. H. h. biskopen preker.

Kl. 12.30: Samling på stevneplassen. Servering.

Kl. 14.00: Stevne: Olavshymnen. Åpningstale av forbundets formann, Wilfred Fiala. «Norvegia Catholica», unisont. Foredrag om domkirken og omvisning ved arkitekt Gerhard Fischer.

Kl. 15.30: Stevnet fortsetter. Hamarsangen, unisont. Hilsningstale av h. h. prefekt Wember. «Vi elsker vår Kirke», unisont. Avslutningstale.

Kl. 18.00: Pontifikalandakt i St. Torfinns kirke.

Kl. 19.30: Bussene kjører tilbake til Oslo.

Ta med mat og kopp. Kaffe, mineralvann etc. kan kjøpes på stevneplassen.

NB! Utenbys boende som vil være med bussene fra Oslo til Hamar, kan bestille billett på St. Olavs Forbunds kontor, Akersvegen 5 I. Vær om Dem i tide. Siste frist fredag 6. mai.

Forandringer i programmet forbeholdes.

ST. OLAVS FORBUND

Billettsalget begynner mandag 25. april. Billettpris tur—retur med buss voksne kr. 15.00. barn kr. 5.00.

Billettene kan kjøpes hos St. Elisabethsøstrene, Urtegt. 31 og St. Antoniussøstrene, Stabekk, hver dag kl. 9—20 og i St. Olavs ekspedisjon, Akersveien 5 I kl. 9.30—16, unntatt mandag.

Søndag 1. mai etter høymessen og fredag 6. mai kl. 18—20 selges billettene på St. Olavs Forbunds kontor, Akersveien 5 I.

Billettsalget slutter fredag 6. mai. Mulig tiloversblevne billetter selges søndag 8. mai etter høymesse på Forbundskontoret.

Eivind Brosstad

Såpefabrikk

Telefon 42 67 04

Vognmannsgt. 8 - Oslo

HANS KARLSEN MALERFORRETNING

Utfører all slags
malerarbeid.

Tordenskjoldsgt. 6 B.

Tlf. 41 07 76 — Oslo

TAPETHUSET

Tordenskjoldsgt. 6 b, Oslo.

Tlf. 41 07 76.

Tapeter — Linoleum.

NORENBERG & CO. A/S

Margarinfabrikk

Oslo

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

Johan Olsen & Sønner

Murmester og entreprenørforretning

Kongensgt. 17, Oslo.

Etabl. 1896.

Telf. 42 50 85 - 42 52 23

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1, Oslo.

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 55 85 50 - 69 43 72

VELKOMMEN TIL

SUNDT

BERGENS STORE FORRETNING

TUNGHØRTE:

Nå er det nye OTICON høreapparat kommet som De i egen interesse bør prøve. Det er et glimrende rørforsterket apparat, og med dette kan de tunghørte høre både ved samtaler, foredrag, kirker etc. Våre kunder er henrykt over hvor klart og naturlig en hører med OTICON.

Apparater sendes til prøve.

Undertegnede, som har vært i firmaet 28 år, har den lengste erfaring i bransjen, og står gjerne til tjeneste ved valg av apparat.

Vi har lagt inn høreanlegg i ca. 70 norske kirker.

AMERICAN NORWEGIAN OTICON, A. BRUCE
Fridtjof Nansens plass 6, Oslo.

Telefon 42 33 32.

Norges eldste spesialforretning i høreapparater.

NEBB er stedet for
alt elektrisk

Ø. Slottsgt. 8, Oslo Telefon 42 19 54

Spesialforretningen i

RUSTFRITT STÅL

for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II (Morgenbl. gård)

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

I UNGDOMMEN VEIER EN
KRONE SÅ LITT, I ALDER-
DOMMEN SAKNES DEN TITT

„KLAR”
Fåes i banker over hele landet

Bli
Lunde-kunde

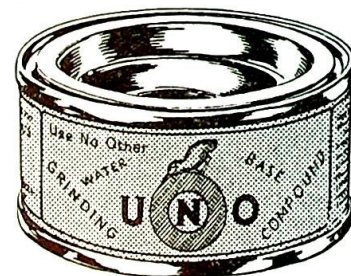
Verktøy

Jernvarer

Kjøkkenutstyr

HAKON LUNDE

STORGATEN 24 - OSLO - TELEF. 42 65 05

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler